

**Văn bản: CHUYỆN CHỨC PHÁN SỰ ĐỀN TÂN VIÊN
(TÂN VIÊN TỬ PHÁN SỰ LỤC – TRÍCH “TRUYỀN KÌ MẠN LỤC”)**

Nguyễn Dữ

I-TÌM HIỂU CHUNG

1-TÁC GIẢ NGUYỄN DỮ (SGK)

- Thi đỗ, làm quan nhưng không lâu thì cáo quan về ở ẩn.

2-TÁC PHẨM “TRUYỀN KÌ MẠN LỤC”

- Ra đời vào nửa đầu thế kỉ XVI.
- Gồm 20 truyện ngắn.
- Thể loại truyện kì (xem SGK).
- Nội dung, nghệ thuật (xem SGK).

3-VĂN BẢN “CHUYỆN CHỨC PHÁN SỰ ĐỀN TÂN VIÊN”

a. **Vị trí:** thuộc chương 8 của “Truyền kì mạn lục”.

b. **Bố cục:** 4 phần.

+ **Phần 1** (Từ đầu đến “...không cần gì cả”): Giới thiệu nhân vật và hành động đốt đền tà.

+ **Phần 2** (Tiếp theo đến “...khó lòng thoát nạn”): Tử Văn gặp bách hộ Thôi và Thổ thần.

+ **Phần 3** (Tiếp theo đến “...không bệnh mà mất”): Tử Văn bị bắt, đống chất ở Minh ti trước Diêm Vương.

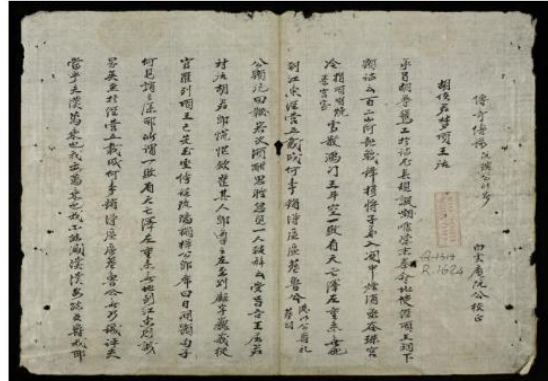
+ **Phần 4** (còn lại): Cuộc gặp tình cờ giữa quan phán sự và người quen cũ và lời bình của tác giả.

c.**Chủ đề:** Ca ngợi hình tượng người trí thức nước Việt; thể hiện niềm tin vào công lí, chính nghĩa.

Truyền kỳ mạn lục

Ang thiên cổ kỳ bút trong nền văn xuôi trung đại Việt Nam

Một số bản chép tay “Truyền kì mạn lục”

II-TÌM HIỂU VĂN BẢN

1-HÌNH TƯỢNG NHÂN VẬT NGÔ TỬ VĂN

a.Cách giới thiệu nhân vật

Tên là “Soạn”, quê quán ở “đất Lạng Giang”, tính tình “khàng khái, nóng nảy”, “cương trực”.

=>Trực tiếp, ngắn gọn.

b. Ngô Tử Văn đốt đền tà

* **Nguyên nhân:** tức giận trước việc hưng yêu tác quái của tên Bách hộ họ Thôi.

* **Cách thực hiện:**

- **Chuẩn bị:** Tôn kính, nghiêm túc.
- **Châm lửa đốt đền:** Dứt khoát, bất chấp hậu quả.

=> *Ngô Tử Văn là một kẻ sĩ tinh tình khảng khái, cương trực, dũng cảm vì dân trừ hại.*

* Sau khi đốt đền:

- Tử Văn “lên một cơn sốt nóng sốt rét”.
- Khi đối mặt với hồn ma tên tướng giặc là kẻ sĩ đầy bản lĩnh, không khiếp sợ trước những lời đe dọa của tên hung thần.
- Cuộc gặp gỡ với Thổ Công bị hại: Người làm việc nghĩa bao giờ cũng được ủng hộ.

c. Ngô Tử Văn bị bắt và dẫn xuống Minh Ti

* Quang cảnh cõi âm: vô cùng đáng sợ.

* Cảnh xử kiện Ngô Tử Văn dưới âm phủ:

- Nguyên nhân: hồn ma viên Bách hộ họ Thôi kiện Ngô Tử Văn tội đốt đền.

- Diễn biến (đọc SGK) thảo luận

- Kết quả:

- + Giải trừ được tai họa, đem lại an lành cho nhân dân.
- + Phục hồi danh vị cho Thổ thần nước Việt.
- + Tử Văn được tiến cử làm phán sự đền Tản Viên.

=> *Tử Văn thắng kiện chứng tỏ cái thiện, cái chính nghĩa đã thắng cái ác, cái gian tà.*

d. Ngô Tử Văn nhận chức phán sự

Thể hiện niềm tin vào công lí, chính nghĩa.

2. GIÁ TRỊ CỦA TRUYỆN

a. Giá trị hiện thực

- **Vạch trần** bản chất xảo quyệt, tham lam, hung ác của hồn ma tướng giặc họ Thôi.
- **Tố cáo** thần thánh, quan lại tham lam, ăn của đút lót, bao che, dung túng cho kẻ lộng hành.
- **Phơi bày** việc Diêm Vương và các phán quan bị lấp tai, che mắt để người tốt chịu oan ức – hiện thực thối nát của xã hội đương thời.

b. Giá trị nhân đạo

- **Đề cao** phẩm chất người quân tử: cương trực, khảng khái, kiên quyết chống gian tà.
- **Tin tưởng** vào nghĩa cử cao đẹp của kẻ sĩ, vào chính nghĩa thắng gian tà.
- **Thể hiện** sâu sắc tinh thần tự hào dân tộc.
- **Khát vọng** về sự công bằng, phân minh trong cuộc sống.

III-GHI NHỚ (SGK trang 61)

IV-BÀI TẬP VẬN DỤNG

1-BÀI 1: Đọc câu hỏi và lựa chọn một phương án trả lời đúng nhất.

Câu 1: Tên tác phẩm “Truyện kì mạn lục” của Nguyễn Dữ có nghĩa là gì?

- A. Tập sách ghi chép những chuyện kì lạ và được lưu truyền.
- B. Tập sách ghi chép những điều hoang đường.
- C. Tập sách ghi chép tản mạn những điều kì lạ và được lưu truyền.
- D. Tập sách ghi chép những điều kì lạ.

Câu 2: Trong “Chuyện chức phán sự đền Tản Viên” của Nguyễn Dữ, Ngô Tử Văn đốt đền vì lí do gì?

- A. Vì muốn diệt trừ kẻ giả danh là thần mà lại tác yêu tác quái trong dân gian.
- B. Vì không tin vào điều mê tín, dị đoan.
- C. Vì muốn thể hiện thái độ cao ngạo của mình.
- D. Vì muốn giúp đỡ viên Thổ công.

Câu 3: Nét tính cách nổi bật nhất của nhân vật Tử Văn được tác giả tô đậm, nhất quán từ đầu đến cuối tác phẩm là gì?

- A. Cương trực, khảng khái.
- B. Ngắt ngửng, khinh bạc.
- C. Điềm tĩnh, tự tin.
- D. Tài hoa, hào hiệp.

Câu 4: Nhận xét nào không thể hiện đúng đặc điểm cốt truyện, kết cấu của tác phẩm “Chuyện chức phán sự đền Tản Viên”?

- A. Mạch truyện phát triển theo nhiều hướng song cùng gặp nhau ở một điểm là tập trung thể hiện tư tưởng cốt lõi của tác phẩm: chính nghĩa chiến thắng gian tà.
- B. Truyện được mở đầu bằng một sự kiện gây ấn tượng mạnh đối với người đọc.
- C. Kết cấu của truyện rất giàu kịch tính với những tình tiết lôi cuốn.
- D. Truyện được kết thúc có hậu theo truyền thống chuyện kể thời trung đại.

Câu 5: Dòng nào không nêu đúng đặc điểm của nghệ thuật xây dựng tính cách nhân vật Ngô Tử Văn trong “Chuyện chức phán sự đền Tản Viên”?

- A. Tập trung miêu tả chi tiết, sinh động đặc điểm ngoại hình nhân vật.
- B. Đưa ra những đánh giá, nhận xét trực tiếp về phẩm chất của nhân vật.
- C. Chú trọng xây dựng ngôn ngữ nhân vật để thể hiện đậm nét tính cách các nhân vật đó.
- D. Miêu tả thái độ, cử chỉ, hành động của nhân vật trước những sự kiện, tình huống cụ thể để làm nổi bật tính cách nhân vật.

2. BÀI 2: Từ hình tượng nhân vật Ngô Tử Văn trong “Chuyện Chức phán sự đền Tản Viên”, hãy viết một đoạn văn khoảng 08 đến 10 dòng trình bày suy nghĩ về đức tính cương trực của tuổi trẻ hôm nay.